UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

5 päivänä joulukuuta 2017 *

Henkilöstö – Virkamiehet – Eläkkeet – Kansallisten eläkeoikeuksien siirtäminen – Pääoman uudelleenarviointi siirtopyynnön tekopäivän ja tosiasiallisen siirron välillä

Asiassa T-728/16,

Sabine Tuerck, Euroopan komission virkamies, kotipaikka Woluwe-Saint-Pierre (Belgia), edustajinaan asianajajat S. Orlandi ja T. Martin,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään G. Gattinara ja L. Radu Bouyon,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta vaatimuksesta kumota 10.12.2015 tehty komission päätös, jossa vahvistetaan kantajan ennen unionin palvelukseen tuloa saavuttamien eläkeoikeuksien siirto Euroopan unionin eläkejärjestelmään,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit V. Valančius (esittelevä tuomari) ja U. Öberg,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Marescaux,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 3.10.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

Asian tausta

1 Kantaja Sabine Tuerck aloitti Euroopan unionin palveluksessa 1.3.2004. Kantaja haki 27.5.2010 päivätyllä kirjeellä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan nojalla hänen ennen unionin palveluksessa aloittamista saavuttamiensa eläkeoikeuksien siirtämistä unionin eläkejärjestelmään. Kantaja oli hakemuksensa tekopäivänä palkkaluokassa AD 11, palkkatasolla 5.

2 Henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto (PMO) kuittasi kantajan pyynnön vastaanotetuksi 30.6.2010.

3 Kantaja ylennettiin 26.11.2010 palkkaluokkaan AD 12, palkkatasolle 1, 1.1.2010 alkaen.

4 PMO vahvisti 29.4.2013, että kantajan pyyntö oli hyväksytty ja toimitti sen Deutsche Rentenversicherung Bundille (Saksan liittovaltion eläkevakuutuslaitos, jäljempänä DRV).

5 DRV totesi 5.5.2015 päivätyssä vastauskirjeessään, että kantajan aiemmin saavuttamia eläkeoikeuksia vastaavaa pääomaa oli siirrettävissä siirtopyynnön tekopäivänä eli 27.5.2010 yhteensä 141 652,07 euroa.

6 PMO teki 22.6.2015 kantajalle palvelusvuosien hyvittämisehdotuksen, joka vastasi hänen DRV:ssä ennen Euroopan komission palveluksessa aloittamista saavuttamiensa eläkeoikeuksien siirtoa (jäljempänä hyvittämisehdotus). Jos kantaja hyväksyisi hyvittämisehdotuksen, hänen eläkeoikeutensa siirrettäisiin henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan nojalla, DRV:n ilmoittamaa yhteenlaskettua pääomaa koskevan alustavan summan eli 141 652,07 euron perusteella, siirtopyynnön tekopäivänä eli 27.5.2010 sovellettavien tekijöiden mukaan ja hänen ikänsä, tehtäväryhmänsä, palkkaluokkansa ja palkkatasonsa huomioon ottaen kyseisenä samana päivänä siten, että eläkemaksuja hyvitetään kolmen vuoden, kahdeksan kuukauden ja 29 päivän edestä.

7 Kantaja hyväksyi hyvittämisehdotuksen 30.6.2015.

8 PMO antoi 10.12.2015 kantajalle tiedoksi päätöksen, jolla hänelle myönnettiin hyvitys eläkkeeseen oikeuttavista palvelusvuosista (jäljempänä riidanalainen päätös), sen jälkeen, kun hänen DRV:ssä ennen unionin palvelukseen tuloa saavuttamiaan eläkeoikeuksia edustava pääoma oli tosiasiallisesti siirretty henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan nojalla ja kun otetaan huomioon henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevien 11 ja 12 artiklan yleiset täytäntöönpanosäännöt, jotka komissio antoi 3.3.2011 tekemällään päätöksellä C(2011) 1278, joka julkaistiin 28.3.2011 hallinnollisissa tiedotteissa nro 17-2011. Päätöksen mukaan kantajan eläkeoikeuksien siirron perusteella hyväksi luettu maksukausi on kolme vuotta ja neljä kuukautta. PMO päätyi tähän tulokseen vähentämällä DRV:n tosiasiallisesti siirtämästä 146 714,33 euron pääomasta 3,1 prosentin yksinkertaisen koron, joka lasketaan siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välillä kuluneilta vuosilta, eli vähennyksen määrä edusti pyyntö- ja siirtopäivän väliseltä ajalta tehtyä 20 666,28 euron suuruista pääoman uudelleenarviointia. PMO siis katsoi, että kantajalle aiemmin karttuneita eläkeoikeuksia edustava määrä oli hyvitettävien palvelusvuosien määrittämiseksi yhteensä 126 048,05 euroa.

9 Kantaja teki 9.3.2016 riidanalaisesta päätöksestä hallinnollisen valituksen. Valitus hylättiin 5.7.2016 annetulla päätöksellä.

Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

10 Kantaja on nostanut nyt käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 14.10.2016 toimittamallaan kannekirjelmällä.

11 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 30.6.2017 työjärjestyksensä 89 artiklan 3 kohdan mukaisina prosessinjohtotoimina asianosaisia lausumaan kirjallisesti tietyistä oikeusriitaan liittyvistä kysymyksistä. Asianosaiset noudattivat pyyntöjä määräajoissa.

14 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi 27.7.2017 työjärjestyksensä 89 artiklan 3 kohdan mukaisina prosessinjohtotoimina kantajaa olemaan yhteydessä DRV:hen ja pyytämään sitä toimittamaan asiakirjan, jossa todistetaan hänelle Saksan järjestelmässä 27.5.2010 mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien määrä ja kerrotaan, minkä vuoksi edellä tarkoitettu määrä ja komissiolle 11.9.2015 tosiasiallisesti siirretty määrä eroavat toisistaan.

15 Kantaja vastasi unionin yleisen tuomioistuimen pyyntöön 25.9.2017 päivätyllä kirjeellä. Hänen kirjeensä liitteenä oli 13.9.2017 päivätty DRV:n kirje.

Oikeudellinen arviointi

16 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kahteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koskee yleisten täytäntöönpanosäännösten 7 artiklan 1 kohdan rikkomista ja toinen henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan rikkomista.

17 Kantaja väittää ensimmäisen kanneperusteensa tueksi pääasiallisesti, ettei PMO:lla ollut oikeutta vähentää – kuten se teki – DRV:n siirtämästä pääomasta 3,1 prosentin yksinkertaista korkoa, joka lasketaan siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välillä kuluneilta vuosilta. Kantaja väittää tältä osin, että yleisten täytäntöönpanosäännösten 7 artiklan 1 kohdan mukaan sen summan vähentäminen, joka edustaa siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarviointia, voidaan tehdä ”kiinteämääräisenä” vain, jos laitos, jossa aiemmat eläkeoikeudet on saavutettu, ei kykene ilmoittamaan, mikä on kyseisten eläkeoikeuksien arvo siirtopyynnön kirjaamispäivänä. Kantajan mukaan DRV oli kuitenkin ilmoittanut PMO:lle 5.5.2015 päivätyllä kirjeellä, mikä oli hänen eläkeoikeuksiensa arvo siirtopyynnön kirjaamispäivänä eli 27.5.2010.

18 Komission väitteen mukaan DRV ei ole toimittanut mitään tietoa siitä, mistä tosiasiallisesti siirretty nykyarvoistettu määrä muodostuu, joten komissio ei kyennyt erottamaan kantajan siirtopyynnön kirjaamispäivään mennessä saavuttamia eläkeoikeuksia edustavaa pääomaa ja pääoman uudelleenarvostusta toisistaan. Komissio korostaa lisäksi, että eläkeoikeuksien siirtomenettelyn objektiivisen täytäntöönpanon varmistamiseksi on käytettävä yhdenmukaisia tekijöitä, joita voidaan soveltaa kaikkiin siirtomenettelyihin.

19 Tästä on muistutettava, että henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan mukaan virkamiehellä, joka siirtyy unionin palvelukseen sen jälkeen kun hän on eronnut tehtävistään kansallisen järjestön tai kansainvälisen järjestön hallinnossa tai lopettanut toimintansa palkattuna työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, on mahdollisuus vakinaistamisensa ja sen ajankohdan välisenä aikana, jona hän saa oikeuden henkilöstösääntöjen 77 artiklassa tarkoitettuun vanhuuseläkkeeseen, suorituttaa unionille varsinaisen siirtohetken mukaan nykyarvoistettu pääoma, joka edustaa hänen edellä mainittua toimintaa harjoittamalla saavuttamiaan eläkeoikeuksia.

20 Henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että tällöin sen toimielimen nimittävä viranomainen, jonka palveluksessa virkamies on, määrittää yleisissä täytäntöönpanosäännöksissä niiden palvelusvuosien lukumäärän, joka aiemman palvelusajan osalta otetaan huomioon unionin eläkejärjestelmässä, ottaen huomioon virkamiehen peruspalkan, iän ja muuntokurssin siirtopyynnön tekopäivänä vakinaistettaessa sekä siirretyn pääoman arvon vähennettynä määrällä, joka edustaa siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarviointia.

21 Yleisten täytäntöönpanosäännösten 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan huomioon otettava palvelusvuosien lukumäärä lasketaan yleisten täytäntöönpanosäännösten 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ajanjaksojen aikana saavuttamia eläkeoikeuksia edustavan, siirrettävissä olevan määrän perusteella, ja tästä määrästä vähennetään määrä, joka edustaa siirtopyynnön kirjaamispäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarviointia.

22 Yleisten täytäntöönpanosäännösten 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään lähinnä, että kun kansallinen tai kansainvälinen laitos ei kykene ilmoittamaan, mikä on eläkeoikeuksien arvo pyynnön kirjaamispäivänä, siirrettyyn määrään tehdään vähennys 3,1 prosentin yksinkertaisella korolla, joka lasketaan siirtopyynnön kirjaamispäivän ja varsinaisen siirtopäivän väliseltä ajalta.

23 Edellä 19–22 kohdassa mainittujen säännösten selkeästä ja tarkasta sanamuodosta käy ilmi, että palvelusvuosien hyvittämistä koskevat päätökset perustuvat siirtopyynnön kirjaamispäivänä siirrettävissä olevaan pääoman määrään, sellaisena kuin toimivaltaiset kansalliset tai kansainväliset viranomaiset ovat sen nimittävälle viranomaiselle ilmoittaneet, ja josta vähennetään tarvittaessa määrä, joka edustaa pyynnön kirjaamispäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarvostusta. Säännöksistä käy lisäksi ilmi, että tosiasiallisesti siirrettyyn, nykyarvoistettuun pääomaan tehdään 3,1 prosentin yksinkertaisella korolla laskettu vähennys vain, jos toimivaltainen kansallinen tai kansainvälinen laitos ei kykene ilmoittamaan, mikä on eläkeoikeuksien arvo pyynnön kirjaamispäivänä. Jos siis toimivaltaiset kansalliset tai kansainväliset viranomaiset ovat ilmoittaneet nimittävälle viranomaiselle pyynnön kirjaamispäivän mukaisen eläkeoikeuksien arvon, tämä ei voi tehdä määrään mitään vähennyksiä, ja henkilöstösääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavat palvelusvuodet on siis laskettava koko mainitun määrän perusteella.

24 Siltä osin kuin on kyse pyynnön kirjaamispäivään mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien arvosta, jonka toimivaltaiset kansalliset tai kansainväliset viranomaiset määrittävät, vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että kyseinen toimenpide kuuluu sitä eläkejärjestelmää, johon asianomainen henkilö kuului ennen unionin palveluksessa aloittamista, hallinnoivan viranomaisen yksinomaiseen toimivaltaan, ja tällaisella toimenpiteellä määritetään kansallisessa järjestelmässä kartutettuja eläkeoikeuksia edustava pääoma kyseisen jäsenvaltion merkityksellisen lainsäädännön nojalla (ks. tuomio 5.12.2013, Casta, C-166/12, EU:C:2013:792, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Oikeuskäytännöstä käy myös ilmi, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta toteuttaessaan kansallista lainsäädäntöään henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan täytäntöön panemista varten (tuomio 5.12.2013, Casta, C-166/12, EU:C:2013:792, 31 kohta).

25 Käsiteltävässä asiassa riitautetusta päätöksestä käy ilmi, että DRV siirsi 146 714,33 euron suuruisen nykyarvoistetun pääoman komissiolle 11.9.2015. PMO vähensi tästä pääomasta 3,1 prosentin yksinkertaisen koron, joka lasketaan siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välillä kuluneilta vuosilta, eli vähennyksen määrä edusti pyyntö- ja siirtopäivän väliseltä ajalta tehtyä 20 666,28 euron suuruista pääoman uudelleenarviointia. PMO siis katsoi, että kantajalle aiemmin karttuneita eläkeoikeuksia edustava määrä oli yhteensä 126 048,05 euroa.

26 DRV kuitenkin ilmoitti PMO:lle 5.5.2015 päivätyllä kirjeellä kantajan pyynnön kirjaamispäivänä siirrettävää määrää koskevan alustavan laskelman. Kirjeen mukaan 27.5.2010 siirrettävä määrä oli 141 652,07 euroa, josta korkojen osuus on 340,22 euroa.

27 Tämä määrä, joka oli siirrettävissä kantajan pyynnön kirjaamispäivänä, muodosti kantajalle 22.6.2015 esitetyn palvelusvuosien hyvittämisehdotuksen perustan.

28 Asiakirja-aineistosta käy myös ilmi, että DRV vahvisti 4.2.2016 päivätyllä kirjeellä kantajalle tämän pyynnöstä, että siirtopyynnön kirjaamispäivänä eli 27.5.2010 siirrettävissä oleva määrä oli 141 652,07 euroa, josta 141 311,85 euroa vastasi kantajalle kyseiseen päivään mennessä karttuneita eläkeoikeuksia ja josta 340,22 euroa oli korkoja.

29 DRV vahvisti tämän tiedon uudelleen 13.9.2017 päivätyssä kirjeessään, joka oli osoitettu kantajalle edellä 14 kohdassa tarkoitetun prosessinjohtotoimen jälkeen.

30 On siis ensinnäkin todettava, että DRV on ilmoittanut komissiolle kantajan pyynnön kirjaamispäivään eli 27.5.2010 mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien arvon. Komissio ei näin ollen voi pätevästi väittää, kuten se on tehnyt, ettei se kyennyt erottamaan tosiasiallisesti siirretyn nykyarvoistetun pääoman määrän perusteella toisistaan määrää, joka edustaa kantajan siirtopyynnön kirjaamispäivään mennessä saavuttamia eläkeoikeuksia, ja määrää, joka vastaa siirtopyynnön kirjaamispäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarviointia.

31 Siltä osin kuin toiseksi on kyse komission yksiköiden suorittamasta unionin eläkejärjestelmässä huomioon otettavien hyvitettävien palvelusvuosien lukumäärän laskemisesta, joka on saavutettuja eläkeoikeuksia edustavan pääoman laskemisesta erillinen laskutoimitus, kuten edellä 24 kohdasta ilmenee, on todettava, ettei henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdassa eikä missään muussakaan henkilöstösääntöjen säännöksessä säädetä nimenomaisesti velvollisuudesta soveltaa tosiasiallisesti siirrettyyn nykyarvoistettuun pääomaan samassa liitteessä olevassa 8 artiklassa tarkoitettua 3,1 prosentin korkoa. Tästä seuraa, että komission väite, jonka mukaan henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että PMO:n on joka tapauksessa ”nykyarvoistettava” pääoma, joka edustaa pyynnön kirjaamispäivään mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien arvoa, ei perustu mihinkään henkilöstösääntöjen säännökseen. Henkilöstösäännöissä säädetään ainoastaan sen määrän vähentämisestä, joka edustaa kyseisenä päivänä nykyarvoistetun pääoman uudelleenarvostusta siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän väliseltä ajalta. Komission asiana ei joka tapauksessa ole määrittää tai – kuten se väittää – ”nykyarvoistaa” pääoman määrää, joka edustaa tosiasiallisesti kyseisen virkamiehen aikaisemman toiminnan myötä saavuttamia eläkeoikeuksia siirtopyynnön kirjaamispäivänä.

32 Kolmanneksi on korostettava, että toisin kuin komissio väittää, yleisten täytäntöönpanosäännösten 7 artiklan 1 kohdassa ei anneta komissiolle mahdollisuutta vähentää korkoja silloin, kun – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – toimivaltaiselle kansalliselle tai kansainväliselle laitokselle ei ole ollut mahdotonta ilmoittaa pyynnön kirjaamispäivään mennessä saavutettujen eläkeoikeuksien arvoa. Jos komissiolle annettaisiin mahdollisuus tehdä unionin talousarvioon osoitettava pidätys pääomasta, joka edustaa kantajan siirtopyynnön kirjaamispäivään mennessä saavuttamia eläkeoikeuksia, se johtaisi tilanteeseen, jossa komissio ottaisi perusteettomasti haltuun osan kansallisista eläkeoikeuksista, jotka siirron nojalla pannaan maksuun ja jotka kuuluvat oikeuskäytännön mukaan tosiasiallisesti virkamiehelle, ja jossa unioni siis kartuttaisi perusteettomasti varojaan.

33 Lisäksi on syytä korostaa, että asiakirja-aineistosta ja kantajan istunnossa esittämistä selvityksistä käy ilmi, että 5 062,26 euron ero DRV:n komissiolle 5.5.2015 ilmoittaman, 27.5.2010 siirrettävissä olevia Saksan järjestelmässä karttuneita eläkeoikeuksia vastaavan määrän, ja komissiolle 11.9.2015 tosiasiallisesti siirretyn, pyynnön kirjaamispäivän ja varsinaisen siirtopäivän välistä pääoman uudelleenarviointia vastaavan määrän välillä johtuu Saksan liittotasavallan ja komission vuonna 1994 allekirjoittaman sen sopimuksen soveltamisesta, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä VIII olevan 11 artiklan täytäntöönpanoa. Sopimuksen mukaan toimivaltainen Saksan eläkelaitos on velvollinen tekemään kuluneilta täysiltä vuosilta 3,5 prosentin korotuksen kansallisten viranomaisten taannehtivasti laitoksen käytettäväksi asettamaan määrään ajanjaksolta, joka alkaa päivänä, jona kyseiset varat on siirretty laitokseen, ja päättyy päivänä, jona laitos siirtää mainitut varat unionin eläkejärjestelmään. Nyt käsiteltävässä asiassa 5 062,26 euron suuruinen summa on siis seurausta siitä, että DRV:n käytettäväksi asetettuun määrään on sovellettu kuluneilta täysiltä vuosilta 3,5 prosentin korkoa kahtena ajankohtana eli 13.5.2014 ja 30.7.2014, minkä jälkeen DRV 11.9.2015 siirsi määrän komissiolle.

34 Edellä esitetystä seuraa, että komissio teki oikeudellisen virheen, koska se vähensi tosiasiallisesti siirretystä nykyarvoistetusta pääomasta 3,1 prosentin yksinkertaisen koron, joka lasketaan siirtopyynnön tekopäivän ja varsinaisen siirtopäivän välillä kuluneilta vuosilta, vaikka DRV:lle ei ollut käsiteltävän asian erityisissä olosuhteissa mahdotonta ilmoittaa komissiolle, mikä on kantajalle siirtopyynnön kirjaamispäivään mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien arvo.

35 Kaikki edellä esitetty huomioon ottaen nyt käsiteltävä kanne on hyväksyttävä ja riidanalainen päätös on kumottava, eikä kantajan esittämän toisen kanneperusteen aiheellisuutta ole tarpeen tutkia.

Oikeudenkäyntikulut

36 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt käsiteltävän asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut kantajan vaatimuksen mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Sabine Tuerckin ennen Euroopan unionin palveluksessa aloittamistaan saavuttamien eläkeoikeuksien siirtämisestä unionin eläkejärjestelmään 10.12.2015 tehty Euroopan komission päätös kumotaan.

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pelikánová Valančius Öberg

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä joulukuuta 2017.

Allekirjoitukset